

Het verzamelen van Machin postzegels

In elke partij postzegels van Groot Brittannië kom je ze tegen: De zegels met de afbeelding van koningin Elizabeth die sinds 1967 tot op heden worden uitgegeven. Naar de ontwerper Arnold Machin (je spreekt het uit als mee-tsjin) worden deze kortweg Machin's genoemd.

Wat in zo'n partij ook opvalt is dat er in de loop van al die jaren zo veel verschillende van zijn uitgegeven. Wat misschien niet bij veel mensen bekend is, is dat er binnen elke kleur en waarde weer een aantal varianten te vinden is die het uitzoeken van zo'n partij de moeite waard maken.

Voor het uitzoeken van de verschillende uitgiffen en de varianten daarin kunnen de volgende stappen gevolgd worden:

1. Waarde en

2. Kleur

3. Regio.

Waarde en kleur lijken duidelijk, maar er zijn per kleur meerdere waarden mogelijk en per waarde komen er meerdere kleuren voor. Voor wat betreft de regio zijn er vier typen met een extra opdruk naast de waarde en het portret van de koningin:

Isle of Man Northern Ireland

Scotland

Wales

4. Jubileum

Bij het 150-jarige jubileum van de postzegel is in 1990 een kleine serie uitgegeven met koningin Victoria (van de Penny Black) en de Machin-afbeelding van koningin Elizabeth.

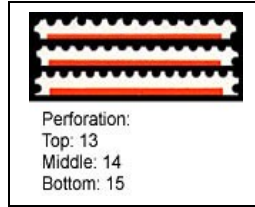
5. Perforatiemethode

Vanaf 1993 komen zegels voor met een afwijkende perforatie. Ook binnen één kleur en waarde zijn beide typen perforatie gebruikt.

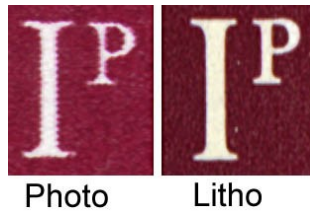
6. Perforatie

Er zijn verschillende perforaties gebruikt: 15 x 14, 13½ x 14 en 12 ¾ x 13. Binnen één kleur en waarde komen soms meerdere perforaties voor.

7. Drukmethode

Een aantal waarden en kleuren zijn gemaakt met verschillende druktechnieken: Lithografie en Fotogravure. In de waarde-aanduiding is het verschil het beste te zien.

8. Fosforfenmerken

Hier zijn vele varianten mogelijk, ook binnen dezelfde waarde en kleur. De fosforbanden komen voor als Centreband, Rightband, Leftband en Twoband. Daarnaast zijn er zegels met ingekorte banden en met geel of blauw oplichtende fosfor.

9. Variaties in de waarde aanduiding

Vanaf 1983 was het nodig de waarde aanduiding kleiner af te drukken vanwege de grotere waarden die toen op de markt kwamen. (de eerste was 20½ pence). De nieuwe methode wordt Narrow Value genoemd. Binnen een waarde kunnen beide varianten voorkomen.

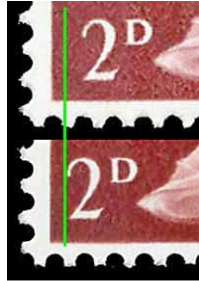
"Old" value New (narrow)

10. Variaties in de waarde aanduiding (2)

Een andere variant in de waarde zijn dik- of dingedrukte cijfers en letters. Ook dit komt soms voor binnen dezelfde waarde.

11. Variaties in de waarde aanduiding (3)

Een derde variant is de plaats van de waarde aanduiding vanaf de rand. Ook hier: Verschillende varianten komen voor binnen een waarde.

T1 (top)
T2 (bottom)

12. Herzien portret

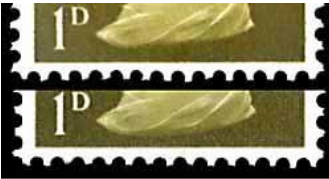
In 1997 is het portret van de koningin herzien, waarbij het type afbeelding een EME-image is geworden. (Electro-Mechanically Engraved). Het meest opvallend is de grotere detailering in de afbeelding.

EME

13. Plaats portret ten opzichte van de rand.

Om plaats te maken voor de bovengenoemde regionale symbolen is de plaats van het portret ten opzichte van de rand aan de onderzijde een keer gewijzigd. Bij een aantal waarden komen beide varianten voor.

Head A (top)
Head B (bottom)

14. Regionale symbolen

Bij een paar zegels met een regionaal symbool komen twee varianten voor van dat symbool. Het betreft Noord-Ierland, Schotland en Wales.

Type 1

Type 2

15. Perforatietechniek

Twee soorten perforatie zijn te onderscheiden binnen dezelfde tandingen:

Kampf: De perforatie is schoon zonder achterlating van papierresten. Deze methode wordt trommelperforaat genoemd.

APS: Aan één kant van het perforatiegat zijn papierresten te zien, die zijn achtergelaten bij het perforeren. Aan welke kant dat is, is afhankelijk van de richting waarin de perforatie is uitgevoerd. Hier is sprake van scheerperforaat.

16. Screened Values

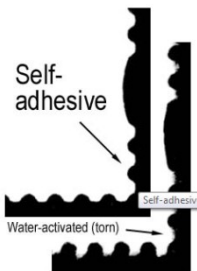
Bij een aantal waarden komt een variant voor waarin het wit van de waarde aanduiding niet helder wit is maar er ligt een waas van puntjes overheen.

17. Papiersoorten

Verschillende papiersoorten komen voor: OCP, FCP, ACP, PCP etc

18. Herkomst

Machin-zegels zijn opgenomen in vellen, rollen en boekjes. Bij een groot aantal waarden zijn deze te onderscheiden. Bij rollen zijn de korte of lange kanten gesneden (horizontal coil / vertical coil). Bij boekjes zijn soms één of twee zijden ongeperforeerd of gesneden. Ook hier weer: Binnen een waarde kunnen vele varianten voorkomen omdat die waarde in vellen, rollen en verschillende boekjes kan voorkomen. Een laatste variant in deze rubriek zijn de zelfklevende zegels. Die zijn herkenbaar aan de uitgestanste rand.

Dit zijn 18 stappen om gebruikte Machin's te kunnen sorteren en verzamelen. Het aantal varianten wat te vinden is na het volgen van de bovenstaande 18 stappen ligt rond de 2100! Een leuk verzamelgebied.

Bij de ongebruikte zijn er ook nog varianten in de gebruikte

gom en sommige zegels hebben een opdruk aan de achterzijde die oplost bij het afweken.

De bron voor deze informatie is hoofdzakelijk te vinden op internet:

<http://www.adminware.ca/machin.htm>

Hier staan ook verwijzingen naar literatuur en andere sites over Machin's.

Jan Saarloos